

De centenindex

Een ingreep op de automatische indexering

De regering De Wever beloofde in haar federaal regeerakkoord (31 januari 2025) het principe van de automatische indexering te behouden. De bedoeling was om de lonen te beschermen zodat werknemers hun levensstandaard behouden, ook wanneer de prijzen van goederen en diensten stijgen. Een jaar later, januari 2026, legde diezelfde regering de centenindex op tafel. Wat betekent dit voor jouw inkomen?

Principe

De centenindex gaat om een beperkte indexering van je loon aan de hand van een indexeringsmechanisme. Tegen haar belofte in, sleutelde de regering De Wever dus wel aan de automatische indexering. Bovendien wil de regering deze ingreep twee keer toepassen. Eén keer in 2026 en een tweede keer in 2028.

Volgens het Federaal Planbureau wordt de spilindex deze maand overschreden. Dat betekent dat de eerste toepassing van de centenindex gebeurt op ons inkomen van september.

Impact op je loon en pensioen

De centenindex is van toepassing op het vast baremiek loon en dus niet op bijvoorbeeld een niet-verworven salarisschaal zoals een diploma van hogere opvoedkundige studiën, voortgezette lerarenopleiding zorgverbreding en remediërend leren, ...

Lonen tot 4000 euro bruto per maand ondervinden geen impact van de centenindex. Die worden volledig geïndexeerd. Zo ontvangt wie bruto 4000 euro loon per maand heeft, 80 euro bruto erbij. Lonen daarboven worden niet geraakt. De indexering beperkt zich tot de grens van 4000 euro bruto. Zo ontvangt wie bruto 5000 euro loon verdient, 80 euro bruto erbij omwille van de grens van 4000 euro. Op de overige 1000 euro wordt geen indexering toegepast. Na toepassing van de centenindex hebben we 5080 euro bruto in plaats van 5100

euro bruto in het geval van een automatische indexering. De centenindex zorgt in dit voorbeeld voor een verlies van 20 euro bruto per maand.

Als onderwijzer voel je de ingreep van de centenindex vanaf 11 jaar weddeanciënniteit, als directeur onmiddellijk vanaf nul jaar weddeanciënniteit.

Ook de pensioenen en de sociale uitkeringen ontsnappen niet. De grens ligt hier op 2000 euro bruto per maand. Wie bruto 2000 euro per maand ontvangt, krijgt 40 euro bruto erbij. Bedraagt het inkomen 3000 euro bruto per maand, komt enkel 2000 euro in aanmerking voor de centenindex. Op het resterend deel - 1000 euro - wordt geen indexering toegepast. Na toepassing van de centenindex krijg je 3040 euro bruto in plaats van 3060 euro bruto in het geval van automatische indexering. Ook hier zorgt de centenindex voor een verlies van 20 euro bruto per maand.

Verborgene effecten

De centenindex werkt eveneens door in de vaststelling van de uitgestelde bezoldiging, het vakantiegeld, de eindejaarstoelage en het flexbudget in het kader van fietsleasing.

Wat met tussentijdse indexeringen?

Deze vraag stelt zich: op welke manier zal de overheid een indexverhoging toepassen volgend op die van de centenindex? Normaal zou op de schijf tot 4000 (2000) euro de nieuwe index moeten worden toegepast en op het

overschrijdende deel, het deel boven de 4000 (2000), nog de voorafgaande index, want deze werd eerder overgeslagen door de centenindex. De federale overheid fluisterde dat de oplossing erin bestond om gewoon de barema's aan te passen (lees 'te verlagen') gezien de complexiteit van de programmering. Als COV hebben we dit grondig bevraagd op het kabinet Onderwijs. Er werd duidelijk gesteld dat er geen aanpassing komt van de barema's. Toch opperde het kabinet de beperking van de jaarwedde. We drongen dan ook aan op gedetailleerde informatie over de toepassing van de indexering volgend op die van de centenindex. Deze cruciale informatie zou ons binnenkort worden bezorgd.

Standpunt COV

Een aanpassing van de barema's is voor ons onbespreekbaar gezien het rechtstreeks negatief effect op het vakantiegeld, de eindejaarstoelage én het pensioen. We zullen daar dan ook bijzonder streng over waken. De huidige programmeercomplexiteit is het gevolg van de beslissing van de federale overheid om de centenindex halsoverkop in te voeren. Het onzichtbaar puzzelen aan ons inkomen is voor ons echt wel een rode lijn!

Draconische pensioenhervorming

De 'wet houdende de pensioenhervorming van 30 mei 2026' gaat de Belgische geschiedenis in als de meest ingrijpende. Noem het een zwarte dag voor de burger, in het bijzonder voor de ambtenaar. De Arizonaregering grijpt in op elke bepalende factor zowel voor de pensioendatum als het pensioenbedrag.

Pensioendatum

Een kalenderjaar telt voor één jaar bij minstens 156 dagen voltijds equivalent of gelijkgestelde tewerkstelling. Enkel het eerste loopbaanjaar mag, zoals vandaag, 104 dagen tellen. Onderwijsdiensten, met uitzondering van die in het hoger onderwijs, behouden een verhogingscoëfficiënt maar die daalt gefaseerd van 1,05 naar 1,025. Beide ingrepen gebeuren met terugwerkende kracht waardoor de pensioendatum verder opschuift in de tijd. Overgangsmaatregelen zijn schaars. Wie geboren is vóór 1966 werkt maximaal 1 jaar langer, wie geboren is in 1966 maximaal 2 jaar.

Pensioenbedrag vanaf 2027

De referentieperiode, basis van de pensioenberekening, hangt af van je geboortjaar. Vandaag is die periode 10 jaar. Deze breidt vanaf volgend jaar uit van 11 naar 45 jaar. Verloven worden in categorieën onderverdeeld om de aanneembaarheid voor het pensioen te bepalen. Het tantième, het aandeel van één jaar werken in het pensioenbedrag, wijzigt van 1/55 naar 1/60. Eens het pensioenbedrag gekend, volgt de toetsing op de malus. Heb je onvoldoende dagen én jaren gewerkt? Dan volgt een boete die varieert van 2 tot 5% per jaar dat je eerder stopt dan de wettelijke pensioenleeftijd van 66/67 jaar. De boete loopt levenslang.

Afgevoerd

Met onmiddellijke ingang schaft deze wet het pensioen wegens medische ongeschiktheid af. Ook de perequatie voor wie reeds met pensioen is, wordt afgeschaft, waardoor je pensioen de stijging van lonen van de actieven niet meer volgt.

Ongezien

Deze hervorming is ongezien ingrijpend. Ze treft elke loopbaan. Beslissingen uit het verleden zijn onherroepelijk en bijsturen is quasi onmogelijk. Identieke loopbanen geven een verschillend pensioenbedrag op basis van geboortjaar, ook al liepen de studies simultaan. Langer werken, minder pensioen. Begrijpe wie begrijpen kan! We bereiden nu juridische procedures voor.

TEKST
Sabrina Janssens

Een aanpassing van de barema's is voor ons onbespreekbaar.

TEKST
Sabrina Janssens